

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

Навчально-науковий інститут економіки,
управління, права та інформаційних технологій

КАФЕДРА МАРКЕТИНГУ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Управління розвитком економіки регіонів

Освітньо-професійна програма Маркетинг
спеціальність 075 Маркетинг
галузь знань 07 Управління та адміністрування

освітній ступінь бакалавр

Розробник: **Даниленко Вікторія** – доцент кафедри маркетингу, к.е.н., доцент

Полтава
2020 р.

Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	«Управління розвитком економіки регіонів»
Назва структурного підрозділу	Кафедра маркетингу
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	Викладач: Даниленко Вікторія, к.е.н., доцент Контакти: ауд. 462 (навчальний корпус № 4) e-mail: viktoriiia.danylenko@pdaa.edu.ua тел. (0532) 56-98-24 сторінка викладача https://www.pdaa.edu.ua/people/danylenko-viktoriya-ivanivna
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність	075 Маркетинг
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Базові знання з «Економічна теорія», «Економічна інформатика».

Заплановані результати навчання:

Мета вивчення навчальної дисципліни: засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичних і практичних основ розміщення і територіальної організації продуктивних сил України, сучасного стану і головних напрямів управління розвитком економіки регіонів в умовах ринкових відносин.

Основні завдання навчальної дисципліни: забезпечуються знання кількісних і якісних характеристик продуктивних сил України та її регіонів, структури народногосподарського комплексу і його місця в світовому господарстві; формуються знання про закономірності розвитку і розміщення продуктивних сил України та регіональної економіки; визначаються найважливіші умови і фактори, які впливають на розвиток і розміщення продуктивних сил та формування економіки регіонів; характеризується демографічна і трудоворесурсна ситуація, що склалася в Україні та її вплив на розвиток і розміщення продуктивних сил і економіку регіонів; з'ясовуються особливості розвитку і територіальної організації соціальної сфери та її роль у розміщенні продуктивних сил і функціонуванні економіки регіонів.

Компетентності:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

фахові:

ФК 1. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

ФК 2. Здатність обґрунтовувати, презентувати і впроваджувати результати досліджень.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

ПРН 2. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

Трудомісткість:

Загальна кількість годин – 120 год.

Кількість кредитів – 4.

Форма семестрового контролю – залік.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Теоретичні основи управління розвитком економіки регіонів

Економіка регіону як територіально-економічна система. Поняття про регіональний економічний комплекс. Фактори і стратегія ринкової трансформації регіонального економічного комплексу. Фактори трансформації регіональної економіки та їх взаємодії в системі регіональних ринків. Потенціал факторів трансформації регіональної економіки. Проблеми реалізації трансформаційних потенціалів регіональної економіки і стратегії ринкових реформ. Основні процеси ринкової трансформації регіонального економічного комплексу. Процеси структурної трансформації. Процеси організаційної трансформації. Процеси управлінської трансформації.

Тема 2. Формування ринків капіталу в умовах ринкової економіки

Поняття про ринок капіталу та рівень капіталізації ринку. Роль ринків капіталу в ринковій економіці. Акціонерні товариства як механізм трансформації. Фінансові системи і корпоративне управління. Позиції учасників ринку. Інвестиційні фонди. Іноземні інвестори. Торговельний цикл з точки зору інвестора. Регулювання ринків капіталу. Інститути. Моделі регулювання. Законодавство про компанії. Законодавство про цінні папери. Організації саморегулювання. Регулювання інвестиційних фондів. Вплив податкової системи. Проблеми регулювання. Недоліки регулювання. Пріоритетні завдання регулювання.

Тема 3. Фондовий ринок регіону: стан та перспективи розвитку

Світові тенденції розвитку фондових ринків. Сучасний стан українського фондового ринку. Цілі та завдання. Конкурентоспроможність. Стратегічні орієнтири. Політика щодо інвесторів. Інформаційна прозорість фондового ринку. Система ефективного регулювання фондового ринку. Принципи, цілі та завдання державного регулювання. Координація діяльності державного комітету з цінних паперів та фондового ринку і інших регулятивних органів. Розвиток саморегулювання на фондовому ринку. Розвиток законодавства про фондовий ринок. Основні принципи. Базові документи.

Тема 4. Фінансово-кредитні посередники та їх роль в інноваційно-інвестиційній трансформації економіки

Банківська система. Основні показники плато- і кредитоспроможності. Інтеграція у міжнародні банківські структури. Зростання ролі у банківському секторі країн Центральної і Східної Європи. Страхові компанії. Страхові компанії як джерело фінансових ресурсів. Результати діяльності страхового ринку. Лізингові компанії. Лізингові послуги. Фінансовий лізинг. Операційний лізинг.

Тема 5. Практика теорії грошей і ринкова економіка

Концепція вартості грошей у часі. Майбутня вартість грошей. Теперішня (сучасна) вартість грошей. Елементи теорії процентів. Складний процент. Дисконтування. Вплив інфляції на теперішню і майбутню вартість грошей. Практика визначення номінальної процентної ставки позичкового капіталу. Відношення до інфляції в реальній практиці. Нарощування і дисконтування грошових потоків. Альтернатива варіантів вкладання і нарощування грошових засобів методом дисконтування.

Тема 6. Інвестиційний менеджмент і ринкова економіка

Джерела і практика фінансування інвестицій. Структура і характеристика необхідних інвестицій. Власні фінансові засоби. Відмінності між власними і позичковими засобами. Вартість капіталу підприємства і норма прибутковості капітального вкладення. Поняття і економічна сутність вартості капіталу. Фактори впливу на вартість капіталу. Моделі визначення вартості власного і позичкового капіталу. Форми структури капіталу для фінансування проектів та визначення його обсягу.

Тема 7. Фінансові аспекти злиття і поглинання компаній

Хвилі злиття і національна економіка. Види і мотиви злиття і поглинання. Економія на масштабі. Економія за рахунок вертикальної інтеграції. Комбінування ресурсів. Потенційна економія на податкових платежах. Можливості використання тимчасово

вільних фондів. Підвищення ефективності використання ресурсів. Механізм злиття і поглинання. Організація злиття. Податковий фактор. Визначення витрат на проведення злиття і поглинання. Загальне оцінювання вигащів і втрат від об'єднання компаній.

Тема 8. Корпоративні структури, їх типи та особливості створення

Корпоративна структура як стратегічний альянс. Форми та передумови створення альянсів. Вибір партнера: три основні критерії. Планування і структурування альянсу. Управління ризиками. Типи корпоративних структур, їх функції і особливості. Спільні підприємства. Особливості заснування і функціонування. Практика створення спільних підприємств в Україні. Технополіси і технопарки. Світовий досвід. Проблеми створення в Україні. Корпорації і фінансово-промислові групи. Перспективи створення корпорацій і фінансово-промислових груп в Україні. Стратегічні індустріальні кластери.

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання			Разом
	Виконання практичного завдання	Розв'язування тестів	Виконання завдань самостійної роботи	
Тема 1. Теоретичні основи управління розвитком економіки регіонів.	5	2	3	10
Тема 2. Формування ринків капіталу в умовах ринкової економіки.	5	2	3	10
Тема 3. Фондовий ринок регіону: стан і перспективи розвитку.	5	2	3	10
Тема 4. Фінансово-кредитні посередники та їх роль в інноваційно-інвестиційній трансформації економіки.	5	2	3	10
Тема 5. Практика теорії грошей і ринкова економіка.	5	2	3	10
Тема 6. Інвестиційний менеджмент і ринкова економіка.	5	2	3	10
Тема 7. Фінансові аспекти злиття і поглинання компаній.	5	2	3	10
Тема 8. Корпоративні структури, їх типи та особливості створення.	5	2	3	10
За будь якою темою (доповідь)			10	10
За будь якою темою (презентація)			10	10
Всього	40	16	44	100

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Заболотний Г.М. Ринкова трансформація господарства регіону: навчальний посібник. В.: Вінниця: Діло. 2006. 395 с.
2. Заболотний Г.М. Стратегічні індустріальні кластери і конкурентоспроможність компаній (підприємств) на світовому ринку: посібник. Вінниця: ВКП «Нілан ЛТД». 2004. 192 с.
3. Заболотний Г.М. Стратегічна реструктуризація підприємств: посібник. Вінниця: Книга-Вега, 2003. 304 с.

4. Заболотний Г.М. Методичні рекомендації для виконання техніко-економічного аналізу стану виробництв з пропозиціями шляхів подолання кризових фінансово-виробничих явищ (реструктуризація підприємств). Вінниця: Книга-Вега, 2003. 192 с.

5. Мельник С.А. Управління регіональною економікою: посібник. К.: Київ. КНЕУ, 2000. 121 с.

6. Олійник Я.Б. Регіональна економіка: навчальний посібник. К.: Київ. КНТ, 2007. 444 с.

Допоміжні

Гадзевич О.І. Основи економічного аналізу і діагностики фінансово-господарської діяльності підприємств: навчальний посібник. К.: Кондор, 2004. 180 с.

Горленко І.О. Економічні райони України: навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 1999. 205 с.

Єпіфанов А.О. Регіональна економіка: навчальний посібник. К.: Наукова думка, 2000. 304 с.

Жук М.В. Розміщення продуктивних сил і економіка регіонів України: навчальний посібник. К.: Кондор, 2004. 296 с.

Костенко Т.Д. Економічний аналіз і діагностика стану сучасного підприємства: навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2005. 400 с.

Клиновий Д.В. Розміщення продуктивних сил та регіональна економіка України: навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2006. 728 с.

Круш П.В. Регіональне управління: навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2007. 248 с.

Чернюк Л.Г. Економіка та розвиток регіонів (областей) України: К.: ЦУЛ, 2002. 644 с.

Швиданенко Г.О. Сучасна технологія діагностики фінансово-економічної діяльності підприємства: монографія. К.: КНЕУ, 2002. 192 с.

Шило В.П. Аналіз фінансового стану виробничої та комерційної діяльності підприємства: навчальний посібник. К.: Кондор, 2005. 249 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний Веб-сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі. URL: <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>.

2. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://195.78.68.18/minfin/control/uk/index>.

3. Сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.